ZEGEL

N°. 78.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 29 SEPTEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten September.

De Keizer wordt op zijne reis door de noordelijke departementen, volgens onderscheidene en van verschillende zijden afkomstige berigten, door de bevolking met vele blijken van geestdrift ontvangen. Te Arras begaf de Keizer zich terstond naar de hoofdkerk en werd aldaar door den bisschop aan het hoofd zijner geestelijkheid verwelkomd met eene toespraak die aldus besloot: «Sire, wij bewonderen u als mensch; wij vereeren u als vorst; maar als werktuig in Gods hand tot het aanbrengen van oneindig groote zegeningen, zegenen wij u met liefde."

Te Rijssel heeft de Keizer de buitengewone afgevaardigden van Engeland en van Belgie ontvangen, die gekomen waren om hem namens hunne regeringen te begroeten. De Belgische afgevaardigde, de prins van *Chimay*, had noodig geacht aan zijne zending zoo veel mogelijk luister bij te zetten, en begaf zich naar het verblijf des Keizers met eenen stoet die de volksmenigte eerst deed denken dat de Keizer zelf voorbijreed. Van zijnen kant had de Keizer reeds den dag vóór de ontvangst van den prins van *Chimay*, den Belgischen consul te Rijssel bij eene openbare plegtigheid, waar deze als vertegenwoordiger van Belgie optrad, met eene in 't oog loopende onderscheiding bejegend.

— Het Fransche Noordzee-eskader is thans geheel georganiseerd, en is in zee gestoken met last om naar de omstandigheden te Duinkerken, te Boulogne of te Calais binnen te loopen, ten einde het in oogenschouw zou kunnen worden genomen door den Keizer, die op zijne tegenwoordige reize de drie genoemde havens zou bezoeken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten September.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 15den dezer, hebben de Ulema's of Mohammedaansche schriftgeleerden, die den Sultan aangemaand hadden onverwijld den oorlog aan Rusland te verklaren, zich laten bewegen om hun aanzoek in te trekken. Welke invloed hen heeft doen terugkomen van dien oorlogzuchtigen stap, wordt nog niet gemeld; maar het blijkt thans dat slechts een gedeelte der Ulema's in eene wel niet dreigende, maar toch tamelijk oneerbiedige petitie den oorlog had verlangd, en dat het hoofd der schriftgeleerden, de *Scheick-ul-Islam* zich daarmede niet had vereenigd.

Bij de opgewonden stemming der bevolking had men gevreesd dat het Baïram, een der hooge Mohammedaansche kerkfeesten, tot rustverstoringen in de hoofdstad aanleiding zou geven, en dat de groote processie waarbij de Sultan zelf in het openbaar pleegt te verschijnen, door de oorlogspartij gebruikt zou worden als eene geschikte gelegenheid voor eene openbare demonstratie. De Turksche regering had dan ook vele voorzorgmaatregelen tot verzekering der orde genomen. Volgens de berigten van den 15den dezer, is het feest rustig voorbijgegaan en de openbare orde in de hoofdstad niet gestoord geworden.

ENGELAND.

LONDEN, den 25sten September.

In een hoofdartikel van de Londensche *Times* van Zaturdag, betreffende het Turksch-Russische geschil, leest men het volgende:

»Het jongste nieuws uit het Oosten van Europa bestaat in twee ongunstige, schoon niet onverwachte tijdingen. De eerste is dat de in de Beschika-baai vereenigde vloten, ten gevolge der vertoogen van den Divan, elk twee schepen naar Konstantinopel hebben afgezonden tot bescherming der aldaar verblijf houdende Franschen en Engelschen. De tweede is, dat Oostenrijk te kennen gegeven heeft niet geheel in te stemmen met Frankrijk en Engeland omtrent het nog tusschen Rusland en Turkije aanhangige geschilpunt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten September.

De feesten ter gelegenheid van het vijf en twintigjarig bestaan der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt in deze stad, zijn ll. Zondag, als eene soort van voorbereiding daartoe, aangevangen met de plegtstatige opening eener eerste Tentoonstelling van voorwerpen van Nijverheid en Kunst, vervaardigd in het Arrondissement Breda en door de zorg der sedert kort alhier gevestigde Maatschappij van *Nijverheid*, *Vlijt en Eendragt*, tot stand gebragt. Ten dien einde had vooraf eene algemeene vergadering van de leden dier Maatschappij in hunne gewone vergaderzaal plaats, waarbij, behalve de Eereleden, de Gouverneur en Kommandant, de heeren Officiers en Beambten der Akademie, verschillende autoriteiten en aanzienlijke Ingezetenen tegenwoordig waren, terwijl de beide Harmonie-Muzijkgezelschappen dezer stad zich bij afwisseling deden hooren.

De president van het Genootschap opende de vergadering met eene gepaste aanspraak, waarin hij hartelijk welkom heette al de tegenwoordigen, zoo genoodigden als leden van het Genootschap, en in 't bijzonder hulde bragt aan den Gouverneur der Akademie, den HEdGest. heer Jhr. Ridder *van Rappard*, onlangs tot Eerelid van het Genootschap verkoren, waarvan hem te dezer gelegenheid het diploma, uitstekend fraai op perkament geschreven, uitgereikt werd. Daarna werd de eerewijn geschonken en door een viertal jeugdige meisjes de aanwezenden aangeboden.

Alsnu volgde een belangrijk en aandoenlijk gedeelte dezer vergadering. Het bestond in de vervulling eener taak die de verdienstelijke Maatschappij zich ten pligt gesteld heeft, de bekrooning namelijk met het eermetaal van een zestal grijsaards uit den handwerkersstand, die gedurende een tijdvak van meer dan veertig jaren hunne meesters trouw hadden gediend, en zich in hun geheelen levensloop steeds onderscheiden hadden door eerlijkheid, braafheid en onkreukbare trouw. Aan die verdienstelijke mannen, hoezeer in nederigen stand levende en werkzaam, maar daarom juist des te meer steunsels en sieraden der Maatschappij en voorbeelden voor hunne makkers, werden, onder de hartelijkste bewoordingen, door den President der Vergadering zilveren vergulde en zilveren eeremedailles als het loon voor trouwe pligtsbetrachting uitgereikt. Wij laten hier de namen dier brave, wakkere mannen volgen:

1.) *Alexander Dumont* voor 53 jaren trouwe dienst
2.) *Nicolaas Dirven* » 47 » » »
3.) *Petrus Pijnenburg* » 45 » » »
4.) *Johannes Evers* » 43 » » »
5.) *Corn. van Eggermond* » 44 » » »
6.) *Johannes Vermeulen* » [illegible] » » »

Nog eene bekrooning had moeten geschieden, maar de man die haar zoo regtmatig had verdiend, *Egidius Slotemakers*, was kort te voren van zijne taak hier op aarde afgeroepen, waarop het bestuur der Maatschappij besloten had het eeremetaal aan de kinderen des waardigen overledenen uit te reiken, opdat deze eene nagedachtenis zouden hebben van de deugden huns vaders, ter zijner vereering en hun ten spoorslag. Treffend was dan ook die uitreiking aan den oudsten zoon, wien tranen van kinderlijke hoogachting en leedgevoel de oogen ontsprongen.

Een laatst gedeelte dezer vergadering bestond in de opening der voormelde Tentoonstelling van voorwerpen van Nijverheid en Kunst in dit Arrondissement. Daartoe begaven zich in plegtstatigen optogt de leden der Maatschappij naar het lokaal der Tentoonstelling, waar zich de leden der Koninklijke Akademie voor Zee- en Landmagt en andere genoodigden vereenigden. Allen die daarbij tegenwoordig waren, waren opgetogen over hetgeen in de verschillende vakken van Nijverheid en Kunst aldaar gevonden werd en door de ijverige zorg van het Genootschap in zoo korten tijd was bijeengebragt, niet minder over de hoogte waartoe men het in onderscheiden vakken in dit Arrondissement heeft gebragt, als bijv.: in het meubelmakersvak en ijzerwerk, in tapijten, was- en haardoek, behangselpapier, zijden geweven stoffen, lederwerk, werktuigen en modellen, en vele andere te veel om op te noemen, bijzonder ook het boetseren in klei, zoo nuttig voor den werkman, wat eerst sedert kort door den verdienstelijken hoofdonderwijzer van het Stads-Teeken-Instituut, *Huijsmans*, bij zijn onderwijs aldaar ingevoerd is. Deze opening der Tentoonstelling leverde een waar genot op, zoo aan den beschouwer, als aan den fabrikant, die zijne verdiensten zag gewaardeerd.

Jammer was het dat het weder dien dag zoo ongunstig was en dus ook den optogt naar de zaal der Tentoonstelling benadeelde. Dit weder in den nacht van Zon- op Maandag tot een hevigen storm aangegroeid, heeft belet dat de feestelijke optogt ter aanbieding van het monument door de stad voor de Akademie bestemd, ter gelegenheid van haar vijf-en-twintigjarig bestaan alhier, op Maandag geen plaats kon hebben. Alleen had het luisterrijke bal voortgang dat dien avond door de societeit *Casino* in de benedenzaal der Heeren-Societeit gegeven werd.

De dag van gisteren, Dingsdag, was daartoe gunstiger. De heldere frissche morgen was naauwelijks aangebroken, of de burgerij beijverde zich allerwege om de vaderlandsche vlag op nieuw uit de woningen te doen wapperen en het loof en groen, dat schade geleden had, te herstellen en met frissche bloemen te versieren. Een tallooze menigte was op de been, met ongeduld den optogt verbeidende. Deze verliet omstreeks ten half elf ure de Gasthuisvelden waar men zich verzameld had, in de volgorde en de rigting bij het Programma voorgeschreven. Had men zich veel van dien

optogt voorgesteld, de verwachting werd nog zeer overtroffen. Bijzonder schoon en aller aandacht trekkende waren de drie prachtwagens tot den [illegible] behoorende, allen rijk versierd met draperiën en de vaderlandsche [illegible]. De eerste stelde eene geheele drukkerij voor, met al haar toe[illegible], waarop van tijd tot tijd feestliederen en programmas gedrukt wer[den]. [illegible] was met vier paarden bespannen en met vier hellebaardiers om[ringd] [illegible] sierlijk gekleede meisjes met zinnebeelden waren voor op den wa[gen] [gez]eten. In het midden van den optogt was de met zes paarden bespannen statiewagen, waarop het monument, een liggende Leeuw met een fraaijen Standaard tusschen zijne klaauwen, den vervaardigers, de heeren *A. G. Apol* en *A. F. J. Vermeulen* alhier allezins tot eer strekkende; ook op dezen wagen bevonden zich jeugdige meisjes en vier hellebaardiers, als ter bewaking van het kostbaar voorwerp; ten laatste kwam een zeer prachtige wagen met al de zinnebeelden van nijverheid en kunst, door een zestiental jonge schoonen voorgesteld.

De stoet legde in de volmaaktste orde den weg af. Nadat de eerewijn op het stadhuis gedronken was begaf men zich Akademiewaarts. Aldaar stonden op het plein voor het hoofdgebouw het gezamentlijk korps kweekelingen in slagorde geschaard, en waren de Heeren Gouverneur en Kommandant, de Heeren Officieren en burgerlijke Beambten verzameld. De aankomende stoet schaarde zich in een grooten halven kring, waarvan de Kadetten en Adelborsten de wederhelft vormden. De drie prachtwagens reden in het midden op; het geheel maakte een schilderachtig tooneel uit. Het Stedelijk Bestuur trad alsnu voorwaarts en hield, bij monde van den waarnemenden Burgemeester, den WelEd.Achtb. Heer *J. C. van Mierlo*, de volgende aanspraak tot den Gouverneur der Akademie:

Mijn Heer de Gouverneur van de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt!

Het is thans vijf-en-twintig jaren geleden dat het Z. M. Koning *Willem I* behaagde, de stad Breda aan te wijzen als de plaats, waar het Nederlandsche leger zoude worden voorbereid; Z. M. Koning *Willem III* heeft dit later ook tot de Nederlandsche Zeemagt uitgestrekt, en zoo is dan Breda de plaats geworden waar de strijdkrachten van Nederland worden bekwaam gemaakt voor hare grootsche taak, verdediging van Vaderland en Koning!

Welke stormen gedurende die vijf-en-twintig jaren ook over Nederland hebben gewoed, Vrede en Eendragt tusschen deze Koninklijke Instelling en de burgerij van Breda, zijn ongeschonden bewaard gebleven; wij brengen daarvoor onzen dank, wij wenschen er ons zelven geluk mede.

Is het dan wonder, Mijn Heer de Gouverneur! dat de burgerij van Breda op dezen dag behoefte gevoelt, om een blijk te geven van hare dankbaarheid, voor zoo veel zegen?

Zij wist dit niet beter te doen, dan door het aanbieden van een gedenkteeken, dat, door burgers van Breda ontworpen, en door burgers van Breda zamengesteld, zoude toonen, dat de vruchten van deze Koninklijke Oefenschool, ook voor haar niet verloren zijn gegaan.

Met bewilliging des Konings, bieden wij dit gedenkteeken, uit naam der burgerij van Breda, de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt aan.

Ontvang het, Mijn Heer de Gouverneur! als een blijk van onze dankbaarheid aan onzen Koning, die, door die instelling zoo veel welvaart verspreidt over onze stad; als eene hulde door ons gebragt, aan zoo vele uitstekende mannen, die deze inrigting bestuurden, en daarbij werkzaam waren; als een bewijs, dat wij willen voortgaan eensgezindheid en eendragt te bevorderen, en, mogt eenmaal het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, Breda en deze Akademie met een bezoek vereeren, wijs Hem dan op dit gedenkteeken, en zeg Hem, dat hier op de grenzen van zijn Rijk, menschen wonen, die wel geen overvloed van schatten kunnen aanbieden, doch in gehechtheid aan Zijn Huis en liefde voor het Vaderland, voor geen zijner onderdanen wijken, en dat ook wij juichen, DE KONING LEVE!

Deze welmeenende en hartelijke bewoordingen werden onmiddellijk door den Gouverneur der Akademie volgenderwijs beantwoord:

«Ontvang mijnen hartelijken dank voor de groote eerebewijzen welke aan de Koninklijke instelling onder mijn bestuur, bij deze plegtige gelegenheid gedaan worden, alsmede voor het luisterrijke geschenk, hetwelk thans, tot een blijvend aandenken, aan de welwillendheid der ingezetenen van Breda naar herwaarts wordt overgebragt, om, na afloop der tentoonstelling, in eene der zalen van het Akademiegebouw te worden geplaatst.

«Wij verheugen ons over de eensgezindheid tusschen de inwoners dezer stad en het personeel der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, welke zich voortdurend doet opmerken, en die dezer dagen zoo schitterend mogt blijken.

«Groot deel nemen wij allen in den bloei en de welvaart van Breda, en hartelijk verblijden wij ons dien bloei en die welvaart zich te zien ontwikkelen, onder de welwillende en ijverige medewerking der stedelijke regering en der hier gevestigde Maatschappij van Nijverheid, wier belanglooze pogingen wij op den hoogsten prijs stellen. *Leven de Ingezetenen van Breda!*

«De band, die eertijds de inwoners der Baronnie van Breda, aan de Stamvaders van het doorluchtige Huis van Oranje-Nassau verbond, leeft voort in de geschiedenis, en doet nog menig edel hart kloppen voor het nageslacht dier vorsten. *Leve de Koning! leve Zijn huis!*

Door een driewerf herhaald gejuich werd door de omstanders met het *leve de Koning!* en met deze beide aanspraken ingestemd; daarna hieven de leden van de liedertafel *Euphonia* een welluidend en met kracht uitgevoerd feestlied aan, dat algemeen genoegen deed. — Ook de verzamelde jongelingschap werd door het raadslid, den EdelAchtb. Heer *J. A. van den Burgh*, met eenige hartelijke woorden toegesproken, haar de verzekering gegeven van de achting en genegenheid van Breda's Burgerij, en de hoop van deze, gelijk die van het geheele Vaderland, uitgedrukt, dat zij eens de sieraad van haren stand zoude worden en dappere krijgshelden, gelijk onze roemrijke voorvaderen.

Na dit een en ander werden de gelederen langsgegaan, zoo van de Kweekelingen der Akademie, als van de Bredasche dienstdoende Schutterij; voorts werden de verschillende Corporatiën alsmede de Eerewacht bezocht, en de wagens van naderbij beschouwd, menige wel korte, maar hartelijke toespraak werd gedaan, en evenzoo door den Gouverneur der Akademie beantwoord; de liedertafel *Euphonia* hief ten slotte, met het vol gevoel van den inhoud, het Volkslied aan, wat, met al het overige, al de tegenwoordigen in eene ware geestdrift bragt en de geheele plegtigheid onvergetelijk maakte.

In dezelfde goede orde waarmeê men gekomen was, verliet nu de talrijke stoet het Akademieplein, trok nogmaals eenige straten door, en werd daarop voor het stadhuis ontbonden, na dankbetuiging aan allen die zoo welwillend hadden medegewerkt om dezen optogt en dit huldebewijs zoo doeltreffend te maken, en ordelijk te doen geschieden.

De namiddag van den dag was gewijd aan volksvermakelijkheden; op de Markt werden in den daartoe vervaardigden tempel fraaije muzijkstukken uitgevoerd door de hoornblazers van het 5de Regiment Infanterie. Des avonds had de algemeene illuminatie plaats, die het klaar bewijs gaf hoe algemeen de gansche burgerij deelde in het feest, want de verlichting was werkelijk algemeen, met smaak ingerigt, op vele plaatsen prachtig, 't zij door het licht of de vele fraaije chassinetten. De geheele stad was dan ook tot laat in den avond op de been, terwijl in verscheiden lokalen bals gegeven werden.

En zoo is de eerste feestdag tot aller genoegen in volmaakte orde afgeloopen, dank hebbe de algemeene deelneming en ijver, en het erkentelijk gevoel dat de burgerij bezielt; in 't bijzonder moet ten deze ook hulde gebragt worden aan de ijverige bemoeijingen aan de commissie tot regeling der feesten, die geene pogingen hebben ontzien om deze dagen tot ware feestdagen te maken en alles te regelen en te leiden tot het wèl doen slagen daarvan.

Maandag morgen, als de bestemde dag voor den optogt, was van Tilburg herwaarts gekomen de koninklijke Harmonie van Tilburg, om deel van dien optogt uit te maken. Daar het ongunstige weder daarin echter verhindering bragt, heeft ook het muzijkconcours dat in den tempel op de groote markt moest gehouden worden, plaats gehad in de bovenzaal van het lokaal *Het Gouden Kruis*, in tegenwoordigheid van de genoodigden zoo van de Akademie, als andere aanzienlijken enz., en is de gouden eereprijs behaald door de Koninklijke Harmonie van Tilburg, aan wie des avonds in de groote zaal van het *Hof van Holland* de gouden eeremedaille, onder toepasselijke aanspraken en eeredronken, is uitgereikt.

Nog heeft Zondag avond de Liedertafel *Euphonia* eene luisterrijke serenade gebragt aan den Luit.-Generaal *Seelig*, voormalig Gouverneur der Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt, als eene hulde aan diens groote verdiensten in 't belang en 't behoud der Akademie gedurende zijn zestienjarig bestuur. De Generaal was zeer verrast en getroffen over dit blijk van hoogachting.

— Heden worden de feesten voortgezet met onderscheiden volksvermakelijkheden. In het Valkenberg worden muzijkstukken uitgevoerd; zullende de luisterrijke illuminatie van dit park, van wege de Groote Societeit, heden avond plaats hebben.

Gisteren is het adres der Eerste Kamer aan Z. M. aangeboden, die daarop het volgende heeft geantwoord:

«Mijne Heeren, ik verzoek U aan de Kamer uit Mijn naam dank te zeggen voor dit adres van antwoord. Het doet Mij vertrouwen, dat Ik bij de Kamer medewerking zal blijven ondervinden voor alles wat het welzijn des Vaderlands kan bevorderen.»

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag is ingekomen een wets-ontwerp betrekkelijk de regeling van het muntwezen in West-Indie, van eene memorie van toelichting vergezeld. Die stukken zijn naar de afdeelingen verzonden om aldaar te worden onderzocht.

Daarna hebben de beraadslagingen plaats gehad over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede, gelijk dit laatstelijk door de Commissie van redactie, naar aanleiding van de daarop in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, is gewijzigd. Dit stuk luidde aldus:

SIRE!

«1. Evenzeer als wij met innige vreugde uwe Majesteit weder te midden der Volksvertegenwoordiging zagen verschijnen, om de zitting der Staten-Generaal te openen, verheugen wij ons over de ondubbelzinnige bewijzen van genegenheid en gehechtheid, die Uwe Majesteit telken reize van de zijde der Natie ontvangt. Wederkeerig vertrouwen tusschen Vorst en Volk kan niet dan bevorderlijk zijn aan de goede werking onzer staatsinstellingen.

2. Onder de verblijdende mededeelingen, ons gedaan, tellen wij de verzekering, dat Uwe Majesteit met de overige Mogendheden in de beste verstandhouding verkeert, hoog te waarderen blijken van belangstelling ontvangt, en de gelegenheid geopend ziet, om het vrije handelsverkeer tusschen Nederland en andere Staten uit te breiden.

3. De getuigenis, dat zee- en landmagt, al mogen de daarvoor toegestane middelen ook beperkt zijn, eervol aan hare roeping voldoen, wordt door ons op hoogen prijs gesteld.

4. Wij verheugen ons Uwe Majesteit den toestand der kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen in het algemeen gunstig te hooren noemen. Niets zal ons aangenamer zijn, dan ook gedurende deze

zitting der Staten-Generaal, voor zoover dit tot onze taak behoort, den bloei dier kolonien en bezittingen te helpen bevorderen.

5. Met groote belanstelling hoorden wij Uwe Majesteit gewag maken van den goeden voortgang der werken zoo tot verbetering van onze voornaamste rivieren, als tot het verkrijgen eener versnelde gemeenschap met het buitenland en tot aanwinst en tot ontginning, ook door het graven van kanalen of het aanleggen van wegen, van nieuwe gronden voor den landbouw. Dat de meer en meer opgewekte ondernemingsgeest der Natie zich in aanvragen tot uitbreiding van zoodanige werken openbaart, kan niet anders dan een verblijdend verschijnsel worden genoemd. Inzonderheid werd ons nationaal gevoel gestreeld door de herinnering der droogmaking van het Haarlemmermeer; een werk, dat onzen leeftijd en Uwen Doorluchtigen Grootvader, die een grootsch denkbeeld, door het voorgeslacht opgevat, verwezenlijkte, tot duurzame eer zal strekken.

6. Met Uwe Majesteit erkennen wij dankbaar, dat de onderscheidene takken van volkswelvaart over het gehetl in eenen bloeijenden toestand verkeeren en dat in den lande gewenschte bedrijvigheid heerscht. Te midden van dien voorspoed doet het ons leed, dat de jongste oogst niet ruimer is geweest; wij waarderen dan ook de zorg Uwer Majesteit, om aan welligt eenigzins overdrevene bekommering te gemoet te komen door het bijna geheel ontheffen der eerste levensmiddelen van de daarop nog geheven, geringe regten van invoer: een maatregel tot welker bekrachtiging wij gaarne zullen medewerken.

7. Hartelijk verheugen wij ons, dat de openbare geldmiddelen bij voortduring in gewenschten staat zijn. Wij zullen de ons toegezegde voorstellen tot schulddelging met te meer aandacht en ijver te onderzoeken, naar mate wij ons overtuigd houden, dat alleen door trapsgewijze vermindering van den rentelast, met wijze spaarzaamheid gepaard, de toekomst van 's Rijks finantien voldoende kan worden verzekerd.

8. Uwe Majesteit opent ons het uitzigt, dat aan de Staten-Generaal de gelegenheid zal worden geschonken, om in deze zitting belangrijke onderwerpen van wetgeving tot afdoening te brengen. Ongetwijfeld zullen onder de hier bedoelde voorstellen ook de zoodanige behooren, bestemd om aan gewigtige bepalingen der gewijzigde Grondwet uitvoering te geven. Gaarne verzekeren wij, dat wij, van het gewigt onzer roeping doordrongen, al onze krachten aan de naauwgezette overweging van die voorstellen zullen wijden.

9. Moge alzoo de thans geopende zitting der Staten-Generaal rijke vruchten dragen! Mogen, onder den onmisbaren zegen des Allerhoogsten, de gemeenschappelijke pogingen van Koning en Volksvertegenwoordiging strekken tot bevordering van het welzijn des Vaderlands en tot bevestiging der banden, die sedert eeuwen Nederland en Oranje onafscheidbaar aaneengehechten!"

De algemeene strekking van dit ontwerp-adres is zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen:

Bij de behandeling der vierde paragraaph heeft de heer *Stolte* de Indische zaken, meer bepaaldelijk den toestand van Java ter sprake gebragt. Aan deze beraadslaging hebben ook deel genomen de Minister van Kolonien, alsmede de heeren *van Hoëvell*, *Dirks* en *Rochussen*, welke laatste als wijziging op die paragraaph heeft voorgesteld, het woordje *ook*, voorkomende in de tweede zinsnede, te doen wegvallen, zoodat die zinsnede, zou luiden: »Niets zal ons aangenamer zijn, dan gedurende deze zitting" enz.

Op paragraaph 6 heeft de heer *Bosscha* een amendement voorgedragen, daartoe leidende om die aldus te lezen:

»Met Uwe Majesteit erkennen wij dankbaar, dat de onderscheidene takken van volkswelvaart over het geheel in eenen bloeijenden toestand verkeeren en dat in den lande gewenschte bedrijvigheid heerscht.

»*Voegt zich daarbij in gelijke mate de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling des volks, dan mogen wij de toekomst gerust te gemoet gaan.*

»Doet het ons leed dat de jongste oogst niet ruimer is geweest, wij waarderen de zorg Uwer Majesteit." enz.

Nadat de heer *Wintgens* op het belang der zeevisscherijen in ons land had gewezen, en de Minister van Buitenlandsche Zaken, alsmede de heeren *van Lennep* en *Mackay* over het voorgesteld amendement het woord hadden gevoerd, is het amendement van den heer *Bosscha* in stemming gebragt en daarbij met 26 tegen 17 stemmen aangenomen.

De aldus gewijzigde paragraaph, waarin door de Commissie nog eene wijziging werd gebragt, namelijk de verandering van het woordje *welker*, aan het einde voorkomende, in *welks*, is zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Op paragraaph 8 heeft de heer *Groen van Prinsterer* een amendement voorgesteld. Hij wenschte dat de tweede en derde zinsneden vervangen wierden door deze woorden: »Ongetwijfeld zal daarbij ook gelet worden, op het voorschrift der Grondwet, waarbij de onverwijlde indiening van bepaaldelijk opgenoemde voordragten van wet verlangd wordt".

De heeren *de Brauw*, *Mackay*, *van Rappard* en de Minister van Binnenlandsche Zaken hebben zich in de daarop gevolgde beraadslaging gemengd, waarna het voorgestelde amendement in stemming gebragt en daarbij met 23 tegen 20 stemmen aangenomen is.

Paragraaph 9 is, ten gevolge van daarop voorgestelde wijzigingen van de heeren *Rochussen* en *Elout van Soeterwoude*, met welke de Commissie van redactie zich vereenigd heeft, aldus veranderd, zonder hoofdelijke stemming aangenomen:

»Moge alzoo de thans geopende zitting der Staten-Generaal rijke vruchten dragen!

»Mogen, onder den onmisbaren zegen des Allerhoogsten, *alle dreigende rampen worden afgewend*, en de gemeenschappelijke pogingen" enz,

Het gewijzigde ontwerp-adres is daarop in zijn geheel in stemming gebragt en daarbij met algemeene (42) stemmen aangenomen,

— In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van jl. Zaturdag heeft de minister van Finantiën de Staatsbegrooting voor 1854 ingebragt, en doen opmerken, dat, hoewel de uitzigten gunstig zijn te noemen, de omstandigheid, dat een deel der staatsinkomsten steeds als van een wisselvalligen aard moet worden beschouwd, te weeg brengt, dat alle bezorgdheid voor 's Rijks geldmiddelen niet kan ter zijde worden gesteld, en dat derhalve al die spaarzaamheid behoort te worden in acht genomen, welke het algemeen belang gedoogt.

Z. E. heeft intusschen verder doen opmerken, dat sommige onderwerpen veeleer uitbreiding dan inkrimping zullen vorderen, en dat alzoo nog aan geene wenschelijke ontlasting zal kunneu worden gedacht; vooral, vermits het middel van schuld-delging als het eenige moet worden beschouwd, 't welk kan worden aangewend, om tot een meer verzekerden toestand te geraken.

Volgens de verzekering van den minister is sedert 1850 door aankooping en aflossing van schuld reeds een aanzienlijke vermindering in den rentelast verkregen. Al de uitgevoerde en nog uit te voeren maatregelen zamenvattende zullen de uitgaven voor renten der staatsschuld op de begrooting voor 1854 *met acht en een halve ton gouds kunnen worden verminderd* en zal dit cijfer, zoo geen onvoorziene omstandigheden tusschen beide komen, in een volgend tot *elf tonnen gouds* kunnen worden opgevoerd.

De minister heeft verder verklaard dat de gewenschte conversie van renten tot dusver onmogelijk is geweest; om de tot dien maatregel bestaande kapitalen echter niet ongebruikt te laten, heeft de minister eene wetsvoordragt toegezegd, strekkende om de geldleening ten behoeve van de droogmaking van het Haarlemmermeer af te lossen en daardoor reeds op de begrooting van 1854 eene aanzienlijke besparing te verkrijgen, terwijl men in het fonds van de gelden spruitende uit den verkoop van domeinen, middelen zal kunnen vinden tot eene nieuwe renteverminderinq.

Verder heeft Z. Exc. de minister aangekondigd, dat de uitgifte van het bedrag van tien millioenen muntbiljetten, bij de wet van 1852 bevolen, en waarvoor het fonds ter verwaarborging der verzilvering aanwezig is, nog in den loop van dit jaar, tegen intrekking van de muntbiljetten, bij de wet van 1849 daargesteld, zal kunnen plaats hebben.

Het eindcijfer der Staats-begrooting voor 1854 bedraagt in uitgaven *f* 70,216,637.71; — in ontvangst *f* 71,789,752.51½ en levert alzoo een overschot op van *f* 1,572,764.80½. Vergeleken bij de begrooting van 1853, is er meer verlangd *f* 131,909.39½, behalve de kosten voor het r. k. Kerkgenootschap, welke, voor 1853 geraamd op *f* 479,549.18½, voorshands *voor memorie* zijn uitgetrokken. In het hooger eindcijfer voor 1854 is begrepen *f* 335,000 voor nieuwe en belangrijke werken, als de aanbouw van gevangenissen, de afsluiting van het kanaal van St. Andries, de verbetering van den Hollandschen IJssel; de vernieuwing van het postkantoor te Amsterdam; ongerekend een bedrag van *f* 786,362 voor amortisatie van schuld, overeenkomstig de wet van 1841.

De minister heeft gunstige opgaven, nopens scheepsbouw, scheepvaart en handel, medegedeeld. In 't jaar 1852 zijn 139 nieuwe schepen, metende 14,932 lasten, waaronder 14 buitenslands gebouwd, in de vaart gebragt. De inklaringen van beladen schepen, in 't jaar 1852, hebben die van 1851 met 528 overtroffen. De inklaringen van ballastschepen waren daarentegen 31 minder dan in 1851. — In 1852 zijn 421 schepen meer dan in 1851 uitgeklaard en 114 ballastschepen meer dan in dat jaar.

De waarden van den in-, uit- en doorvoer bereikten in 1852 een hooger cijfer dan in 1851. Die waarden bedroegen gezamenlijk 595 millioenen guldens; te weten 49 millioenen meer dan in 1851, en 118 millioenen meer dan gemiddeld van 1846 tot 1850.

Ook het loopende jaar heeft tot dus verre in dit opzigt bevredigende uitkomsten opgeleverd.

— Men verneemt dat Z. M. de Koning eene Staatscommissie heeft benoemd, aan welke de taak is opgedragen de grondslagen eener regterlijke organisatie aan te wijzen en zich met den Minister van Justitie te verstaan, tot het ontwerpen eener wet over dit gewigtig onderwerp. De commissie is zamengesteld uit de heeren: ridder *van Rappard*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en voorzitter van het provinciaal geregtshof van Gelderland, die tot voorzitter benoemd is; *Meeussen*, *Godefroi* en *Wintgens*, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, mr. *J. L. G. Gregory*, advokaat-generaal bij den Hoogen Raad, en mr. *W. F. G. L. François*, substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, die tot secretaris is benoemd.

— De storm die ll. Zon- en Maandag heeft gewoed heeft op verschillende plaatsen groote schade aangerigt. Te Rotterdam werd Maandag morgen de geheele buitenstad door een hoogen vloed onder water gezet, waardoor onberekenbare schade is aangerigt, daar de vloed zoo snel opzette dat men den noodigen tijd niet had om te bergen. Het water was gerezen tot op 10 voet 11 duim boven Rottepeil, dat is slechts drie duim lager dan de hooge vloed van 5 Februarij 1825. Behalve dat de kelders onder liepen en de straten onder water stonden, is de dam aan de nieuw aangelegde haven aan het groote Nieuwe Werk doorgebroken, waardoor aanzienlijke schade en belangrijke vertraging in de werkzaamheden was veroorzaakt.

Aan de overzijde van Rotterdam heeft eene doorbraak plaats gehad, in eene buitenkade, tusschen het Katendrechtsche veer en de sleephelling. — Te Delfshaven is de dam en kleine draaibrug weggespoeld.

Uit Maassluis wordt berigt, dat de kade van den Noord-Nieuwlandspolder is doorgebroken, waardoor gemelde polder met het kapitale buiten en de bouwmanswoning, bewoond door den bouwman *P. van Zanten*, benevens vijf kapitale bargen met hooi en koren, geheel in het water staan, het huis tot aan den zolder, terwijl ruim honderd stuks vee van voor-

melden *van Zanten* thans zonder weide zijn. — Zoowel onder Maassluis als onder Maasland zijn vele zware boomen ontworteld.

Te Rotterdam, Leijden, Haarlem en Amsterdam zijn vele schoorsteenen omvergewaaid en hier en daar boomen ontworteld. — Langs den Hollandschen spoorweg zijn vele palen van den telegraaf onvergeworpen.

Passagiers die maandag namiddag met stoombooten te Rotterdam zijn gekomen verhaalden dat zij boven Dordrecht en op de hoogte van Werkendam veel vee in de rivier hadden zien drijven.

Uit Gorinchem schrijft men van dien dag:

«Sedert 24 uren woedde hier een vreesselijke storm uit het westen; was gisteren de passage over de rivier reeds moeijelijk, heden morgen is die onmogelijk geworden. — Sommige stoombooten zijn niet gepasseerd, anderen konden, trots alle aangewende moeite, niet aanleggen, zoodat de passagiers moesten doorreizen, terwijl anderen hier zijn aangekomen, die te Bommel of elders hadden moeten zijn. De rivier is overdekt met rijshout, planken, bootjes, enz. In een paar uren tijds liep het water meer dan een ned. el op, waardoor vele koeijen en paarden, in de uiterwaarden weidende, verdronken zijn. Voor zoo ver bekend is zijn geene menschen omgekomen, doch ziet men met angst nadere berigten, de verwoesting aangaande, te gemoet. Omstreeks 4 ure is de wind bedaard."

— De *Staats-Courant* behelst heden het uittreksel uit een brief van den luitenant ter zee 1ste kl. *F. L. Geerling*, kommandant van het stoomschip *Celebes*, aan den kommandant van 's Rijks zeemagt in Oost-Indie, van den 14den Julij jl., nopens een welgeslaagden aanval op de Chineesche benting Bentoenaij, op de westkust van Borneo. Gezegde benting werd ten gevolge van de stoute vaart der stoomboot met een geweldig vuur begroet en door de landingstroepen vervolgens stormenderhand vermeesterd en in brand gestoken. Alleen de luitenant ter zee 2de kl. *A. J. van Mansveld* kreeg een schot in het regterbeen, terwijl een inlandsch fuselier aan het hoofd gewond werd.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, den 26 September.

TARWE werd heden weder hooger gehouden, waardoor de omzet belemmerd werd; verkocht: 130 ℔ witb. Poolsche *f* 435; 134 ℔ Cubanca *f* 390; 122 ℔ Vriesche *f* 360; 127 ℔ bonte Poolsche *f* 418, 420.

ROGGE iets hooger, met minder handel; verkocht: 123 ℔ Pruiss. *f* 265; 117 ℔ Jar. Arch. *f* 250; 117 ℔ O. Gedroogde *f* 247.

GERST *f* 3 hooger: 100 ℔ N. Old. Winter *f* 200.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 5 hooger; 123 ℔ N. Gooische *f* 240.

KOOLZAAD op het najaan flaauw, op het voorjaar onveranderd; oud Holsteinsch 65 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Oct. e. k. $71\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. e. k. 72; in April e. k. 73 P. vl.

RAAPOLIE traag; op 6/w. *f* 40; Vlieg. *f* $38\frac{3}{4}$; 1 Oct. e. k. *f* $38\frac{5}{8}$ à *f* $38\frac{1}{4}$; 1 Nov. e. k. *f* $39\frac{3}{4}$ à $39\frac{1}{2}$; 1 Dec. e. k. *f* $40\frac{1}{4}$ à 40; 1 Mei e. k. *f* $40\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE meer aangeboden; op 6/w. *f* $31\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $30\frac{3}{4}$ à $\frac{1}{2}$; 1 Oct., 1 Nov. en 1 Dec. e. k. *f* $30\frac{1}{2}$; 1 Maart, 1 April e. k. *f* $30\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $40\frac{1}{2}$; Vlieg. $39\frac{1}{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 82 à *f* 86. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 11 à $13\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 27. SEPTEMBER 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	0,00	tot *f*	0,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	8,60	» »	8,80
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	0,00	» »	6,30.
Een dito pond Boter			»	0,92.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	1,80	tot *f*	2,90
Het 1000 Eiken Telhout			»	2.75
Het 1000 Doof Hout			»	2,00.
De Bos Spaanders			»	2,90.
De » Stroiken			»	3.00
De 100 Mutsaard			»	3,00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren was de fonds-notering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $61\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{16}$; 3 pCt. $74\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$; 4 pCt. $93\frac{1}{4}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{1}{4}$; Haarlemmermeer $100\frac{1}{2}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. 51, $\frac{1}{8}$; Spanje onb. st. 1 pCt. $21\frac{5}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{16}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 41, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; Coupons Bewijzen $5\frac{3}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{3}{8}$; Amort. Sch. $4\frac{3}{4}$; Port. te Londen $37\frac{5}{8}$, $38\frac{1}{8}$, $37\frac{5}{8}$; dito uitgest. 16; Rusland 5 pCt. $106\frac{7}{8}$, $107\frac{1}{4}$, $106\frac{7}{8}$; dito 1828—29 $106\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$; 4 pCt. bij *Stiegl.* 90; Polen Certif. 4 pCt. $84\frac{1}{2}$; Aand. met Loten 500 fl. $160\frac{1}{4}$; Oostenr. Metall. $78\frac{5}{8}$, $79\frac{1}{4}$; Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{1}{16}$, $\frac{3}{4}$; dito 1851—52 $40\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe 5 pCt. $92\frac{5}{8}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{5}{8}$.

Advertentiën.

*** Een **GEPENSIONEERD HEER**, van middelbare leeftijd, P. Godsdienst, wenschte in de omstreken van *Noordbrabant* of *Limburg* bij Burgerlieden KOST, INWONING en BEWASSCHING, enz.; de prijs per jaar van *f* 170.— niet te boven gaande. — Hierop reflecterenden gelieven zich met franco Brieven, onder Lett. H. A., te adresseeren aan het Bureau der *Groninger Courant* te *Groningen*.

*** De onaangenaamheid, de teleurstelling, de onophoudelijke onkosten van het vruchtelooze gebruik van Geneesmiddelen wordt thans gelukkig vervangen door het nuttigen van het voedsel

Du Barry's Revalenta Arabica,

hetwelk, door eene aangename en natuurlijke werking op het gestel, langdurige en uitputtende ziekten geneest en voor pijn en zwakte, kracht en gezondheid in de plaats stelt. Onder degenen, welke het genot van het leven daaraan te danken hebben, behooren lieden van alle mogelijke maatschappelijke standen en bedieningen, en het is een bewijs, dat het gevoel van dankbaarheid zeer algemeen is, wanneer wij over de **VIJFTIG DUIZEND** der aldus herstelde lijders openlijk hunne dankbaarheid hooren betuigen voor de weldaden, welke zij daardoor ondervonden. De pair en de geestelijke, de regtsgeleerde en de geneeskundige, de officier ter zee en te land, de koopman, de winkelier en zelfs de schamele handwerksman hebben zich vereenigd in deze eenparige en onvergelijkelijke getuigenis. Hunne betuigingen zijn alle in denzelfden geest als die, welke de mededeeling kenmerkt van Mr. Evans Pepperel, welke zijnen brief aanvangt met te zeggen: «Voor «vele jaren was ik een martelaar van slechte spijsvertering, «zuur, brandend gevoel in de maag, verstopping en zenuw«achtigheid in zulk een graad, dat ik niet in staat was om «alleen in mijne kamer te zijn of alleen uit te gaan, daar ik «onophoudelijk vervuld was van eene onbegrijpelijke vrees; «ik viel dikwijls in onmagt en bleef dan omstreeks een half «uur bewusteloos. Ik raadpleegde drie uitmuntende genees«heeren en gebruikte hunne voorschriften geruimen tijd, maar «mijne kwalen vermeerderden slechts onder hunne behande«ling. Uw uitmuntend voedsel, ik verklaar het met genoegen, «bewerkte onmiddellijk beterschap, en ik ben thans, na het «twee weken te hebben gebruikt, een geheel ander wezen, «heb uitmuntenden eetlust, eene zuivere tong, ben bevrijd «van het zuur en het branden in de maag, regelmatig in «mijne verrigtingen, terwijl ik van dag tot dag in kracht toe«neem. Mijne zenuwen zijn volkomen gestild, ik geniet een «verkwikkenden slaap. Met dankbaarheid jegens u voor dit «gelukkig herstel, blijf ik, enz., enz. Ewans Pepperel." Een andere Heer, die, zoo als velen den Heer Du Barry verzocht de lijders naar hem te verwijzen, verklaart met betuigingen van erkentelijkheid: «Ik heb mij overtuigd, dat uw onver«gelijkelijk voedsel een onfeilbaar voorbehoedmiddel is voor «de jicht." De Dames zijn even uitbundig in hunne loftuitingen. Miss M'Lelland betuigt haren dank voor het herstel van slechte spijsverteering en hardlijvigheid, waaraan zij vele jaren geleden heeft. Miss M'. houdt het meel van Du Barry voor een hoogst onschatbaar voedsel voor ziekelijke menschen, daar het uitermate voedzaam is, versterkend en verkwikkend, en zij zal er zich een genoegen uit maken, om het hare vrienden aan te raden." Hetgeen kranken het meest behoeven, is de zekerheid, dat het hun aanbevolen middel volkomen in staat is, om hun verligting te verschaffen, dat zij niet meer eene treurige aaneenschakeling behoeven te ondergaan van pogingen tot herstel en teleurstellingen, zoo als zij zoo dikwijls gedaan hebben. Deze zekerheid bezitten zij nu en het is geene overdrevenheid, wanneer wij vast vertrouwen, dat dit eerlang door millioenen gestaafd zal worden. Voor verdere bijzonderheden verwijzen wij onze lezers naar de aankondiging van de HH. Barry du Barry & C°., in onze dagbladen.

Een, de Gezondheid bevorderend Voedsel is in deze dagen dubbeld aanbevelenswaardig.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven **EEN NIEUW WERK**, getiteld:

EEN TAFELBOEK.

DOOR

J. HERMAN DE RIDDER.

CHRISTEN LEERAAR.

In gr. 8vo, met gegrav. vignet. Prijs *f* 3.—.

INHOUD:

I. PERSOONLIJK LEVEN.
1. *Uw Vader weet wat gij van noode hebt.*
2. *Hoe de Bijbel het sterven afteekent.*

II. HUISELIJK LEVEN.
1. *Eerste Gebedjen.*
2. *Wellevendheid.*

III. OPENLIJK LEVEN.
1. *Een Utopiaansche kermis-voorstelling.*
2. *Wat een arm dorp kan verrijken.*
3. *Op Straat.*
4. *Bedelarij wering.*

IV. WERKDADIG LEVEN.
1. *Een Hoogduitsche prent.*
2. *Genootschappen.*
3. *Het Javaansche Nieuwe Testament.*

V. VOORBEELDIG LEVEN.
1. *Een Kapitalist op bloote voeten.*
1. *Een Schaapherder.*
3. *Een Meesterknecht.*
4. *Een Schoenmaker.*
5. *Twee kinderlooze Weduwen.*
6. *Een Apologeet.*
Slotwoord.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.